

JIM/

Nærings- og fiskeridepartementet

Høring – Klimatiltak og virkemiddel i fiskeflåten

Fiskebåt viser til Nærings- og fiskeridepartementets høring av rapporten "Klimatiltak og virkemiddel i fiskeflåten", som er utarbeidet av et utvalg nedsatt av departementet. Høringsfrist er satt til 1. august 2019.

Fiskebåt vil innledningsvis gi ros til regjeringen for at den i regjeringsplattformen fremhever at eventuell økt CO₂-avgift for fiskeflåten skal ses i sammenheng med kompenserende tiltak. Fiskebåt mener dette er nødvendig i forhold til hvilke tekniske og operasjonelle muligheter fiskeflåten har til å gjennomføre kortsiktige tiltak for å redusere CO₂-utslippene. Det vises også til at de fiskeripolitiske rammebetingelsene setter begrensninger på hva som kan gjøres av energieffektiviserende tiltak i fiskeflåten. Fiskebåt mener samtidig det er riktig å ta hensyn til at fiskeflåten allerede har gjennomført betydelige reduksjoner i utslippene av skadelige klimagasser, i første rekke gjennom strukturering, fornying og utfasing av klimaskadelige kjølemedier. Fiskebåt vil likevel understreke at det er en sterk motivasjon i fiskeflåten for å gjennomføre ytterligere utslippsreducerende tiltak, men ambisjonene må stå i forhold til mulighetene. Fiskebåt viser til at økt CO₂-avgift alene ville ført til bortfall av enkelte fiskerier og mer sesongfiskerier, og at dette står i motstrid til fiskeripolitiske målsettinger. En kompensasjonsordning vil begrense disse effektene, selv om de fortsatt vil være til stede.

I anbefalingen fra utvalget som har sett på klimatiltak og virkemiddel i fiskeflåten heter det:

”Eit samla utval vil difor tilråde at ein frå og med 1.1 2020 innfører full CO₂-avgift på fiske og fangst i nære farvatn, saman med ei kompensasjonsordning basert på fyrstehandsverdi. Fiskefartya i nære farvatn vil soleis betale full CO₂-avgift, men verte kompensert basert på den verdien dei oppnår for sin fangst. Ei slik ordning vil gje flåten insentiv til å drive meir drivstoffeffektivt, og kan påverke korleis ein vel å designe fiskefarty og reiskap i framtida. Utvalet meiner det vil vere enklast og mest effektivt å organisere kompensasjonsordninga for flåten samla sett, men ser at det finns fiskeripolitiske og - økonomiske argument for å organisere den på fartygruppenivå. Dersom ein vel det siste, er det viktig at fartygruppene ikkje blir for små, fordi dette kan redusere insentivet til å gjere tiltak.”

Fiskebåt slutter seg i det vesentlige til konklusjonen til utvalget. Det vises også til at representantene fra næringen i utvalget står bak innstillingen.

Utvalget peker på at det vil være enklast og mest effektivt å organisere kompensasjonsordningen for flåten samlet sett, men ser at det finnes fiskeripolitiske og - økonomiske argument for å organisere den på fartøygruppenivå. Fiskebåt mener at kompensasjonsordningen bør organiseres på fartøygruppenivå. Det har sammenheng med at de enkelte fartøygruppene har ulike fiskeripolitiske rammebetingelser for å fiske fisken mest mulig energieffektivt. Et eksempel på dette er at de største fiskefartøyene har begrenset adgang til å fiske fisken når den står konsentrert og kystnært i forbindelse med gytingen (torsk, hyse og sei), eller står konsentrert inne i fjordene (sild). Videre at deler av fiskeflåten forventes å levere fisk til landindustrien også i de periodene av året der fisken ikke er tilgjengelig langs kysten.

Utvalget understreker at dersom en velger å organisere kompensasjonsordningen på fartøygruppenivå, er det viktig at ikke fartøygruppene blir for små, fordi dette kan redusere insentivet til tiltak. Fiskebåt er enig i denne vurderingen, men tror samtidig at insentivene til å gjøre tiltak fortsatt vil være like sterke ved en fornuftig oppdeling av fiskeflåten. Fiskebåt mener at følgende inndeling kan være aktuell, men anbefaler at næringen og fiskerimyndighetene i felleskap diskuterer dette nærmere:

- Hav - torskesektoren
- Hav – pelagisk sektor
- Kystnot
- Konvensjonell kyst
- Kystrekestrålere

Fiskebåt vil også påpeke at en slik inndeling i fartøygrupper vil gi mulighet til å vurdere om kompensasjonen skal beregnes med utgangspunkt i landet vekt som et alternativ til førstehåndsverdien. Det siste kan være viktig dersom en ønsker å stimulere til å utnytte flest mulig av våre marine ressurser.

I stortingsmelding nr. 32 (2018-2019) om et kvotesystem for økt verdiskaping fremhever regjeringen at fiskeflåten bør utnytte våre marine arter, også de som i dag nedprioriteres av flåten. En kompensasjonsordning basert på fangstverdi vil kunne gi fiskeflåten et insentiv til å nedprioritere de mest verdifulle fiskeslagene, slik mange fartøyer i torskefiskeriene allerede i dag gjør. Dette illustrerer at det kan være motstrid mellom ambisjonene i klimapolitikken og fiskeripolitikken.

Fiskebåt konstaterer at en kompensasjonsordning basert på landet vekt fremfor fangstverdi vil være fordelaktig når det gjelder ønsket om å utnytte alle arter. En kompensasjonsordning basert på fangstmengde forutsetter imidlertid at kompensasjonsordningen organiseres på fartøygruppenivå. Det ville for eksempel være urimelig om vekten av volumfiskerier som øyepål og tobis i Nordsjøen skulle veie likt i kompensasjonsberegningene med vekten av for eksempel reker eller torsk fra Nordsjøen. Tilsvarende vil det være for fisket etter lodde og torskefisk i Barentshavet.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Jan Ivar Maråk

Kopi: Norges Fiskarlag

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.